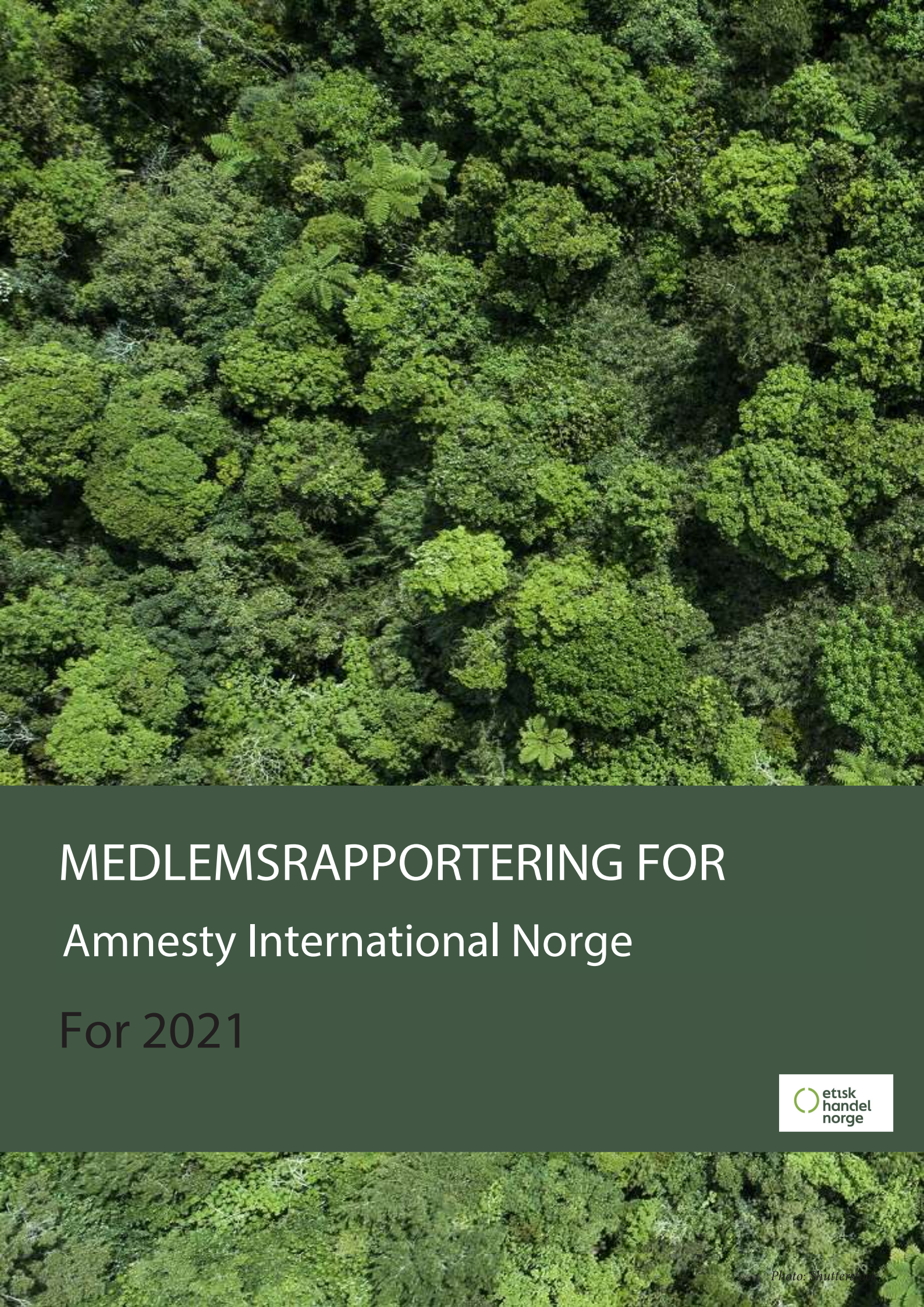

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Amnesty International Norge

For 2021

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye Åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger, og de blir styrket gjennom gjensidig dialog med interessenter. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etiskhandel Norges flerpartssamarbeid og som part i aktsomhetsvurderingsarbeidet. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Generalsekretær John Peder Egenæs**

Vi feirer at Åpenhetsloven er vedtatt!

I mange år har Amnesty etterforskning ute i felt og våre rapporter vist at det ikke kan være frivillig hvorvidt næringslivet skal respektere menneskerettighetene. Derfor er arbeidet for å gjøre dette juridisk bindende av høy prioritet for Amnesty både nasjonalt og internasjonalt.

Her hjemme tok vi i 2019 initiativ til og koordinerer Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv (KAN), som med sine 70 medlemmer fra næringslivet, fagforening, sivilsamfunn, kirken og academia har stått sammen om kravet til regjering og storting om at Norge bør få en menneskerettighetslov som pålegger næringslivet å kartlegge og forebygge risikoen for å bryte menneskerettighetene.

Det er en stor styrke at viktige næringslivsaktører har vært støttespillere for en slik lov.

Så har vi forståelse for at mange selskaper er usikre på hva Åpenhetsloven vil bety for dem i praksis og hvordan de skal klare å etterleve loven. Blant verktøyene som Amnesty har laget for næringslivet er e-læringskurset "Human rights & Business". Og, det er viktig å minne om at det i tillegg til Forbrukertilsynet, som har fått myndighetsoppdraget i å overse loven og å rådgi selskaper, så er det en rekke andre aktører som både har kompetanse og ønske om å bistå selskapene i å klare å etterleve loven. Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv er selvsagte, samt organisasjoner som Amnesty og Rafto, og selvfølgelig Etisk Handel Norge.

Vårt mål er at dette skal selskapene få til!

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Amnesty International Norge

Type organisasjon:

Menneskerettighetsorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

Amnesty International er verdens største menneskerettighetsorganisasjon, og ble grunnlagt i 1961. På verdensbasis har organisasjonen mer enn 7 millioner medlemmer og støttespillere. Den norske seksjonen Amnesty International i Norge ble etablert i 1964 og 100.000 medlemmer og støttespillere.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

77

Omsetning (NOK):

138,4

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Colombia, Kina, Polen, Russland, Saudi-Arabia, og Tyrkia

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Beate Ekeløve-Slydal

Tittel: Politisk rådgiver

Epost: bslydal@amnesty.no

Telefon: +47 93405819

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2009

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Bjarte Økland, økonomi- og administrasjonssjef

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Arbeidet med menneskerettigheter og næringsliv et prioritert tema, og organisasjonen driver egen etterforskning, lobby, kampanjer og aksjoner på temaet. Arbeidet er reflektert i felles internasjonale strategiske planer, og i de nasjonale seksjonenes årlige handlingsplaner. Amnestys klimastrategi ble vedtatt i 2021 og vil styrke ytterligere vårt arbeid på menneskerettigheter og næringsliv, og at det grønne skifte må være både grønt og etisk.

Annet

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Vi informerer om kursene som arrangeres og sørger for at relevante fagfolk hos oss på land og tema bidrar på kurs og medlemsmøter med presentasjoner, og forteller om dette internt.

Ved innkjøp og produksjon av produkter og materiale til våre aksjoner og kampanjer må den ansvarlige melde dette inn til fagansvarlig på menneskerettigheter og næringsliv, og produsent/leverandør scannes før evt. avtale inngås. EHNs kurs formidles internt til relevante personer.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Omfattende lobbyvirksomhet med møter med regjering , politikere på Stortinget, og næringsliv for å samle støtte for en menneskerettighetslov for næringslivet. Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv (KAN) med sine 70 medlemmer var instrumentell i dette. Kampanje og aksjoner for en menneskerettighetslov for næringslivet.	Åpenhetsloven ble vedtatt 10. juni.
Vi arrangerte konferanser og møter om Åpenhetsloven da den ble vedtatt.	Åpenhetsloven vedtatt 10. juni.
Lobby og seminar om utfordringene knyttet til big-tech industrien.	I dialog med Datatilsynet, næringsministeren m.fl.
Kampanje om sportsvasking knyttet til OL i Kina og fotball-VM i Qatar.	Dialog og samarbeid med hhv den norske Olympiatoppen, og Norges fotballforbund. Både vinteridrettsutøvere og fotballspillere har vært med å aksjonere.
Lobby for å få Oljefondet til å innføre forhåndsfiltrering av hvilke selskaper fondet skal investere i.	Oljefondet har revidert sin praksis på dette feltet, men ikke gått så langt som vi ønsket som i praksis ville innebære at fondet kun skal investere i selskap som er blitt positivt screenet på forhånd.
Produksjon av e-læringskurset "Human rights & business" for næringslivet.	E-læringskurset lansert.
Utvikle en næringslivsHUB	NæringslivsHUB etablert.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:

At den. nye KAN kommer godt i gang

Lansere ny rapport på etiske batterier

Delta med Amnesty internasjonale generalsekretær Agn  s Callamard som speaker på EVS35

Ha seminarer om   penhetsloven

Ha dialog med selskaper og støtte opp om deres arbeid for å etterleve   penhetsloven

Være med i hovedprogrammet på Arendalsuka om utfordringene knyttet til Big tech industrien

Kampanje på sportsvasking - særlig fokus på migrantarbeidere i Qatar/fotball-VM

Dialog og samarbeid med selskaper i forbindelse med e-læringskurset "Human rights & business"

"Vi har stor tro på at Åpenhetsloven vil gjøre en forskjell på bakken. For å bidra til det ønsker vi ikke bare å være vaktbikkje, men også å være en medspiller og gi nødvendig drahjelp til selskaper som ønsker det."

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Kampanjen om sportsvasking med særlig fokus på migrantarbeidere i Qatar og uigurske tvangsarbeidere i Kina. Etiske batterier; fokus på barnearbeid og livsfarlige arbeidsforhold ved koboltgruvene i DRC. E-læringskurset "Human rights & business". Arbeidet opp mot Oljefondet og hva som skal ligge til grunn for hvilke selskaper fondet skal kunne investere i og som er i samsvar med fondets etiske retningslinjer.		☒ Tvangsarbeid ☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Barnearbeid ☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Arbeidstid ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp.

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Ref, det som står under Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret Aktiviteter:	

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Vi har laget e-læringskurset "Human rights & business". Hatt møter og workhops med selskaper. Hatt seminarer.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettside til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

<https://amnesty.no/administrativt/etiske-retningslinjer>

https://amnestyain.sharepoint.com/sites/hr_og_lonn/Delte%20dokumenter/Personal/Etiske%20retningslinjer%20AIN%20-%20styrevedtatt%20juni%202018.pdf?csf=1&e=JhyEq6

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

I tillegg til å anvende og vise til retningslinjene til Etisk Handel Norge, så har Amnesty International som internasjonal organisasjon en egen screeningsmanual som må anvendes dersom vi f.eks. skal inngå avtaler som omfatter et beløp av en viss størrelsesorden. Våre krav formidles både muntlig og skriftlig.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Dersom det er en ny aktør for oss forsøker vi på forhånd å finne tilgjengelig offentlig info om leverandøren, dersom det ikke fremkommer info som får alarmklokken til å gå hos oss, så kontakter vi leverandøren. Vi legger fram vårt ærendet, og gjør det samtidig klart hvilke etiske krav vi stiller for å kunne gjøre en handel. Vi ber om å få skriftlig dokumentasjon på de etiske retningslinjer/menneskerettighetspolicy som leverandøren har og som selskapet/produsenten de bruker har. Vi forhører oss bl.a. om det foretas uanmeldte inspeksjoner til fabrikk(e), hvor ofte det skjer, hvem som foretar disse, hvordan de skjer, hva slags tolker som anvendes etc. Og, vi ber om å få innsyn i de siste rapportene fra inspeksjonene. Dersom en samarbeidspartner bytter leverandør gjør vi den samme prosessen som nevnt ovenfor.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

I 2021 har vi hatt få eller ingen innkjøp, men som informert ovenfor og tidligere så forsøker vi å unngå å anvende leverandører/fabrikker i Kina, Bangladesh og Vietnam så sant vi ikke har etterrettelig informasjon om at det ikke foregår menneskerettighetsbrudd på produksjonsstedet eller i leverandørkjeden.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Når det gjelder materiell vi gjerne bruke i våre kampanjer; T-skjorter, "halser"/buff, stoffarmbånd og buttons, så er det Kina, Bangladesh og Vietnam.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

HMS, arbeidstakerrettigheter, og frihet fra diskriminering.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Vi har en svært streng screening og risikovurdering av våre leverandører, og vi samarbeider med våre kolleger i andre Amnesty seksjoner for å finne ansvarlige leverandører. Og vi ser også til hvilke bedrifter som er medlem av Etisk handel Norge selv om vi har erfart at det også blant disse er bedrifter som ikke fyller våre krav.

Kontakt:

Amnesty International Norge

Beate Ekeløve-Slydal

bslydal@amnesty.no

+47 93405819